

Kako postići i sačuvati slast imana

Govornik: Mirza Mešić

Izvor: <https://minbarlive.com/videos/kako-postici-i-sacuvati-slast-imana-mr-mirza-mesic>

Imam Mirza govori o tome kako postići i sačuvati iman u vremenu blagodati i iskušenja, ističući važnost čuvanja namaza u džematu, sprječavanja gafleta (nemara), i održavanja ravnoteže između dunjaluka i ahireta.

SAŽETAK

U ovoj hutbi, imam Mirza obrađuje kako se iman stječe i čuva u suvremenoj muslimanskoj zajednici, posebno u vremenu materijalne blagodati koja predstavlja veće iskušenje nego rat. Naglašava da je gaflet (nemar) opasna bolest srca koja se polako upisuje i čini nas zadovoljnim s postojećim imanskim stanjem. Govori o uticaju šejtana na iman, tročlanom neprijateljstvu (šejtan, nafs, dunjaluk) i važnosti postavljanja pitanja samom sebi o kvaliteti vlastitog imana. Ključnu temu čini nadzor nad jezikom, izbjegavanje gibeta (govorenja loše o drugima), čuvanje međusobnih odnosa u džematu i aktivna praktična primjena vjere. Kroz primjere iz Sirata i hadisa, ilustrira kako se iman čuva kroz redoviti namaz u džematu, učenje Kurana, zahvalnost Allahu, i konkretne akcije dobrih djela. Poziva slušače da se pripreme za Ramazan povećanjem ibadetnih napora i da shvate da je sve—od blagodati do iskušenja—Allahova odredba.

KLJUČNE PORUKE

Gaflet (nemar) je opasna bolest srca koja ulazi polako i čini nas zadovoljnim sa postojećim imanskim stanjem; trebamo se stalno preispitivati postavljanjem pitanja: kako ću ja steći i sačuvati iman.

Redovit namaz u džematu je znak imana; Poslanik kaže da ako vidiš brata koji redovno čuva namaz u džematu, možeš mu posvjedočiti da posjeduje iman.

Trebamo uspostaviti zlatnu ravnotežu između dunjaluka i ahireta; dunjaluk je važan za neovisnost i mogućnost pomaganja drugima, ali ne smije ući u srce.

Tri elementa šehadeta su: izgovaranje jezikom, vjerovanje srcem i — najzahtjevnije — popraćenost dobrim djelima; islam se dokazuje u praksi, a ne samo u teoriji.

Tri neprijatelja imana su: prokleti šejtan, nafs i dunjalučka preljuba; šejtan vrebl na svakom mjestu i iskorištava svaku našu slabost.

Čuvanje jezika je od najveće važnosti; gibetu je zabranjeno čak i govorenje dobrog o nekom koga nema; drugi vjernici trebaju biti sigurni od naše ruke i jezika.

Zahvalnost je od Allaha, a nezahvalnost od šejtana; trebamo moliti da nam Allah ojača zahvalnost, jer ako budemo zahvalni, Allah će produžiti i sačuvati naše blagodati.

Iman se osvježava učenjem i čitanjem Kurana s razumijevanjem i primjenom u praksi; trebamo biti sebi najbolji kritičari i savjetnici.

Međusobna bratska ljubav bez dunjalučkih interesa je ključna za čuvanje ummeta; trebamo se raditi tuđem uspjehu kao svojem.

ČLANAK

Uvod i pozdravi

U ime Allaha, Milostivoga, Milosrdnog. Hvala Allahu, Gospodaru svjetova, i salavati na Poslaniku Muhammadu ﷺ, njegovoj porodici i ashabima.

Neka je hvala Allahu dželešanuhu, Bogu jedinome Stvoritelju i Gospodaru svih svjetova. Samo Njega obožavamo, samo Njega pomoć tražimo. Stalno Ga molimo da nas uputi na pravi put i da nas sačuva na pravome putu. Stalno Ga molimo da nam sve naše grijehе oprosti, jer ih puno imamo, da nam naše sramote pokrije. Da nam primi u Kabuli i u Svojoi desnici, uveća i bericetnim učini naše ibadete, naše dove, naša dobra djela. I da nas Svojom milošću i Svojom odredbom na Sudnjem danu uvede u Džennetul Firdeus, među dobre robove Svoje. Amin, ja Rabbel-alemin.

Najljepši pozdravi i salavati neka su Muhammedu ﷺ, posljednjem Allahovom vjerovjesniku i poslanikou na zemlji. Njegovoi časnoj porodici, uzorskim ashabima, svim šehidima i svim vrlim islamskim učenjacima, te svim vjernicima i vjernicama.

Esselamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu, draga i poštovana braćo, cijenjene majke i sestre. Hvala Allahu koji sve određuje, pa je odredio da ću se ja večeras ovdje s vama družiti. Molim Gospodara svjetova da bude od koristi ovo druženje. Već što ste došli u tolikom broju, već je korist učinjeno. Sa čistim nijetom ste došli, i nadam se da ćete nešto korisno čuti i da se svi iznova motiviramo da ustrajemo na Allahovom putu, da živimo i radimo tako da, kad dođe suđeni čas, premjestimo se onako kako je naš Stvoritelj i Gospodar zadovoljan. Amin.

Zahvalnost i odgovornost

Zelim se bratski zahvaliti brati Aldinu, ovom mladom aktivisti vašeg udruženja, koji me je kontaktirao i pozvao da budem večeras s vama. Ukazao mi je veliku čast, ali i odgovornost, da pokušam kroz prizmu Kur'ana i Sunneta dodatno nas podsjetiti kako se to stječe iman, kakva je to vrijednost i kako trebamo činiti, raditi, misliti i govoriti da bi sačuvali i unaprijedili naš iman.

Hvalit ću se takođe i za sve vas koji aktivno djelujete pri ovom udruženju i tražite Allahovo zadovoljstvo u misiji pozivanja ka dobru, u misiji pozivanja na Kur'an i na Sunnet. I za one koji pasivno daju svojsto podršku svojim dolascima. Mislim da ćete se svi složiti da ove mlade ljude doista trebate podržati na svaki način.

Izazovi blagodati i iskušenja

Danas, hvala Allahu dželešanuhu, mi živimo kao možda nijedna generacija prije nas. Živimo u izobilju, doista. Većina nas mora biti saglasna da se nikada, koliko povijest piše i koliko pamtimo vrijeme naših djedova i pradjedova, nije bolje živjelo. Vidjet ćemo kako je to veći izazov i iskušenje za naš iman nego iskušenje rata koje ste vi ovdje u Gradačcu osjetili na svojim kožama.

I zato mi je dodatno drago što je Gradačac herojski grad, kao i Čelić. Ovdje su bili ratnici, pravi mudžahedini, gazije. Neka vam Allah nadoknadi ta vremena u koja ste se borili s puškom u ruci kad je trebalo. Sada se mi borimo sa perom, sa davom i sa misijom. Neka bi, ako Bog da, svaki čovjek, svaki muškarac i žena u Gradačcu i oko Gradačca, a pogotovo Bošnjaci, progledali ne očima nego srcem i došli do zaključka da ovaj naš život ima smisao i svrhu.

Smisao i svrha života

Ne trebamo se ponašati, ne daj Bog, poput hajvana, kako to Kur'an kaže, pa čak biti gori, da samo živimo, jedemo i uživamo, a onda kada dođe smrt da ništa sa sobom ne ponesemo na ahiret. Upravo nas islam uči da je smisao našega života ibadet Gospodaru svjetova i da je ovo samo jedna prolazna stanica.

O tome stalno moramo govoriti i iznova se podsjećati, jer koliko god stekli na ovome svijetu, u jednom trenutku, možda večeras ili sutra, morat ćemo to ostaviti i predati drugima. Drugi će se čak, ne daj Bog, i posvađati radi toga, a mi znamo dobro da toga ima kada se djeca radi beba posvađaju. A zapravo je naše, osim onih šefina koji pokrivaju naša stidna djela, samo ono što smo sebi u vječnost poslali u ime Allaha.

Zato želim uputiti hajr dovu za ove naše momke i sestre koji su u tom udruženju, i molim Gospodara svjetova da im podari snage da ustraju. Često se susrećem sa ljudima koji su doprinosili 10, 20, možda i 30 godina, a onda se odjednom umore i misle da ne mogu samo mi nositi na svojim plećima odgovornost dave, misionarstva i činjenja dobrih djela.

Opasnost od nemara i gafleta

Evo, ja se bojim da radi tih blagodati, radi ovih uživanja kojima svjedočimo, ljudi se opuste i postanu nekako sebični i nezainteresirani. Ili, bolje rečeno, uđe u naša srca jedna opasna bolest, ali ona polako ulazi, ona neće u hipu ući. Ta se bolest zove gaflet ili nemar.

Znate šta je nemar? Nemar je kad postanete zadovoljni sa svojim imanskim stanjem. Kad kažete: ja sam postigao vrhunac imana, ja sam u prošlosti činio dobra djela. Čim se kaže "ja", vi znate od koga to dolazi. Dolazi od prokletog šejtana. Pa makar govorili i o ibadetu i o materijalnom doprinosu vašem džematu i džamiji, čim čovjek krene govoriti "ja sam to uradio", moramo znati, iako čovjek vjernik i klanja i posti i čuva se harama, da je to od prokletog šejtana.

Molim vas da dobro o tome promislamo i da se stalno preispitujemo. Ako sebi postavite pitanje: pa dobro, ali kako ću ja steći iman, na dobrom ste putu. Ako to pitanje ne postavljate, onda ste vi u gafletu, u nemaru. Tada su nam srca, kao što Hasan El-Basri kaže, postala mrtva. Jer kad srca zaspu, ona se probude. Ili kad obole, izliječit ćemo. Ali ne daj Bog kad umru, onda je to propast i ovoga i budućega svijeta.

Uticaj šejtana na iman

Prokleti šejtan jako utječe na stanje imana kod pojedinaca, vjernika i vjernica. Ono što je svima znano i što trebamo iznova ponavljati je da prokleti šejtan, Iblis i njegove vojske nas ne puštaju na miru sve dok je duša u nama. Sve ono što ja imam, što čuvam namaz, što naređujem dobro i odvrćam od zla, što podučavam ljude Kur'anu i korisnome znanju, i sve ono što ste vi žrtvovali materijalnih sredstava za ideju islama, za džemat i za javno dobro—nikada ne trebamo misliti da smo već sigurni i da ćemo biti džennetlije.

Bićemo, ako Bog da, džennetlije. Jednostavno je cilj je to glavni cilj života vjernika, ali put nije uopće jednostavan u smislu našeg odnosa prema dunjaluku. Trebamo uspostaviti zlatnu ravnotežu između dunjaluka i ahireta. Prokleti šejtan vreba na svakom mjestu.

Recimo, onaj koji je nekada doprinjosio ili doprinosi može se pojaviti slabost da krene postavljati pitanja: samo ja radim, samo ja doprinosim, zašto drugi neće? I ja sam se umorio, imam i ja obitelj, imaju oni prava kod mene. Sve je to istina. Ali, brate i sestro, ako te je Allah počastio da izmneštiš islamu i muslimanima, znaj da je to najveći dar od Gospodara svjetova.

Ustrajan u vjeri i služenju

Moli Allaha, kako ću ja za sebe, da mi pomogne da ustrajem na Njegovom putu, da se ne pokolebam u vjeri u Gospodara svjetova. Kur'an kaže: nemojte da vas šejtan zavede, da vam koprene baci na oči i da vas ovaj dunjaluk prevari.

Kao vjernici i vjernice, mi imamo tri otvorena neprijatelja koja utječu na naš iman. Prvi neprijatelj, skriveni a otvoreni, na kojeg Gospodar svjetova na mnogo mjesta upozorava, je prokleti šejtan. Mi kao vjernici vjerujemo u gajbu, vjerujemo da pored ovog vidljivog svijeta, alema šehade, postoji alemu gajbu. Dio toga je vjerovanje u prokletog šejtana i njegove vojske.

Ako čitate Kur'an u prijevodu, vidjet ćete da se prokleti šejtan zakleo Allahovom veličinom. Prokleti šejtan nikada nije zanegirao Allaha, ali se zakleo Allahovom veličinom da neće prestati prilaziti ljudima, pogotovo vjernicima, isprijeđa i sa zada, s desna i s lijeva. On konstatira da će samo malo iskrenih Allahovih robova ostati na pravom putu.

Zato upozoravam i sebe i vas da se ne opuštao s prokletim šejtanom ni sekunde ni milimetra, jer će svaki prolaz u naše srce, našu misao, naše biće iskoristiti da nam naruši ljepotu i slast imana. Iskoristit će svaku našu slabost. A kad mi postanemo slabi, kad se zaljubimo u prolazno, kad nam cilj postane dunjaluk, kad zaboravimo da je nama zapravo, kao vjernicima, glavni cilj ahiret i Allahovo zadovoljstvo.

Pravo bogatstvo i dunjaluk

Lijepo nas upozorava Poslanik ﷺ u dobro poznatom i često citiranom hadisu. Kaže: onaj kome ahiret bude preokupacija—znači ne ka dunjaluka. Dunjaluk je važan, što više imaš, to više doprinosiš i pomažeš drugima. Pomažeš dobrim akcijama, pomažeš vakufu, pomažeš potrebitoj sirotnji, školuješ i stipendiraš nadarene studente i sve ono što se novcima može osigurati i kupiti na ovom svijetu.

Ali ti ne dopuštaš da ti novci i dunjaluk prodru u srce, jer kome god dunjaluk prodre u srce, pa se zaljubi čovjek u dunjaluk i njemu materijalno postane glavna preokupacija i cilj života, razvali se to srce i razvali se nam iman. Nestaje iman.

Poslanik ﷺ kaže: kome ahiret, onaj svijet i vječnost, bude preokupacija, Allah će mu dati smirenost u srce. Dat će mu bogatstvo duše koje se ne može kupiti niti utjecajem, niti titulama, niti novcima. To je dar od Gospodara svjetova. Vjerujte, to je dar od Allaha svjetova.

A kaže Poslanik: dunjaluk će mu sam prilaziti, sam će dolaziti i dat će nam Gospodar svjetova dunjaluka koliko je dobar za nas, koliko je dobro za nas, da bi sačuvali svoj iman i da bi sačuvali svoj ahiret.

Dalje kaže Poslanik ﷺ: ako te bude dunjaluk preokupacija, Allah će ti dati škrtost između očiju. Kako je to lijepo Poslanik rekao. Kad je u pitanju smirenost i sigurnost imana, spominje se srce. A kad je u pitanju dunjaluk i bogatstvo ova, kaže da su oči gladne. To je poznata izreka u bosanskom jeziku, nije li tako. I što Poslanik kaže: da čovjek ima jednu dolinu zlata, poželio bi drugu. Da mu Allah daje drugu, on bi poželio i treću. Takav je čovjek općenito. Ali mi, pošto hoćemo Allahovo zadovoljstvo, dunjaluk

čvrsto u rukama držimo, njime gospodarimo, a ne dopuštamo, uz Allahovu pomoć, da dunjaluk gospodari nama.

Vrijednost namaza i džeme

Ako se pitate za primjer, samo jedan primjer, koji ja volim navoditi: ako ti jedan namaz bez ikakva razloga prođe, bez ikakva razloga, radi dogovora, radi biznisa, radi putovanja, radi dunjaluka, bilo koje vrste, šta kaže Poslanik? Kao da si izgubio porodicu i imetak, samo radi jednog namaza.

Zamisli, brate i sestro, koji znaš da je namaz djelo koje Allah najviše voli. Ništa Allah više ne voli, pod nebeskim svodom, od namaza u njegovo prvo vrijeme. Jer to je dokaz da si vjernik i vjernica, da si musliman i muslimanka. Ako si, ne daj Bog, jutros propustio sabah klanjati, da ga do kijametskog dana naklanjavaš, taj sabah nikad neće imati vrijednost kao što bi imao da si ga jutros na 25.1.2026. godine klanjao. Jer se taj dan, to vrijeme, nikada više neće vratiti. To je fenomen.

Čovjek se treba pokajati za propušteni namaz i naklanjati ga, ali nećeš opet nikada dobiti vrijednost kao da si ga klanjao u njegovo vrijeme. Kao što nećeš dobiti vrijednost onaj koji klanja sabah kod kuće, a džamija mu nekoliko stotina metara, kao onaj koji dođe u džamiju i klanja u džematu.

Ja ne razumijem, vjerujte, i ljut sam i žalostan u isto vrijeme da ljudi koji klanjaju inače, koji se boje Allaha i čuvaju se harama, pravdaju se: ja efendija klanjam kod kuće, a kad stignem u džemat. Ja sam to nekoliko puta na dersovima govorio i pročitao da su ashabi, kada ne bi drugi vidjeli ashabe u džematu, pazite, ne radi se o klanjanju, niko ne sumnja da vi ne klanjate, nego izražavali saučešće jedni drugima zato što ih ne vide dugo u džematu.

I sad ja živim 100 metara od džamije i pravdam se: ja ću klanjati, ja ću imami svojoj ženi, svojoj djeci. I da, ima i to pravda. Molim vas kao vaš brat i imam da povedemo o tome računa.

Iman kao skriva tajna i vidljivi znakovi

A zašto ja ovoliko insistiram? Zato što je naša tema kako dobiti i sačuvati iman. Iman je tajna, misterij, između tvog srca i Gospodara svjetova. Ja, kao tvoj imam i tvoj brat, ne znam koliki je tvoj iman, koja je njegova kvaliteta i kakvoća. Ko to zna? Samo Gospodar svjetova. I on će nam suditi na Sudnjem danu.

Ali je jedan slučaj gdje Poslanik ﷺ govori da mi možemo posvjedočiti jedni drugima iman. Samo jedan slučaj. Ja sam u literaturi pročitao i nisam drugog slučaja. Kaže: onaj koji redovito obavlja **namaz u džematu**, ti mu posvjedoči da posjeduje iman. Niti je spomenut džihad, niti nauka, niti post, niti zekat, niti davanje na Allahovom putu. Nego onaj koji redovito čuva namaz u džematu, možeš mu posvjedočiti da je posjednilac imana, da je vlasnik imana, da ima slast imana.

Naravno da imaju i drugi pokazatelji, braćo i sestre. Ovo je samo malo da se dodatno motiviramo, pogotovo moja braća muški, koji, hvala Allahu, imamo ovdje lijepe gradačачke džamije. Nemojte da bude dva, tri čovjeka na jatci i na sabahu. Hajmo svi se malo pokrenuti, pa sinove, pa unučad za ruku, pa biti motivatori jedni drugima.

Blagodati i odgovornost

O čemu ja zapravo govorim? Ja govorim kako nam je lijepo, kako živimo u blagodatima. Ima struje, ima vode hladne, topne, ima grijanja, kakvo hoćete, lijepe nam kuće, lijepi stanovi. Zar nije tako?

Namaz u džematu kao pokazatelj imana

Naravno da je teže ustati od kuće i prešetati stotinjak, dvjesto, tristo ili petstotinjak metara do džamije nego ostati kod kuće. Ali mi želimo nagradu, mi želimo sebi dokazati da slijedimo sunnet Poslanika Muhammeda ﷺ. Želimo dokazati to i drugima, ali sa čistim nijetom da smo posjednici imana. Jer kako ponavljam, Poslanik Muhammed ﷺ kaže: koga vidite da redovno čuva namaz u džematu, vi mu posvjedočite iman.

Postoje i drugi pokazatelji imana. Kada te raduje dobro djelo koje napraviš, a rastužuje čak i mali grijeh, tada imaš iman. Kada se pomiriš sa Allahovom odredbom – a šta je Allahova odredba? Kada dođe iskušenje, pa ti kažeš: sve od Allaha. Kako ide? Sve što je od Allaha slađe je od meda, pa makar bila tegoba, briga ili iskušenje. Kod uspoređivanja, to je pokazatelj da li je tvoj iman krnjav, da li ga imaš uopće ili ga nemaš.

Kako se trebamo uspoređivati

Kad se uspoređuješ, kad je u pitanju vjera i moral, ibadet i dobra djela, uspoređuješ se sa onima koji su bolji od tebe. Ali kad je u pitanju imetak, nekretnine, dobro auto ili broj djece – a djeca mogu biti imetak, fitna – Allah kaže da su doista imetak i djeca fitna, smutnja. Kad se pitate: Zašto mi je Allah dao samo jedno ili dvoje djece, gledam drugi ima petoro, šestoro? Ili: Zašto ja ne znam, imam plaću tisuću maraka, a moj brat ima tri tisuće maraka, skoro isti posao radimo. Kako on može voziti Mercedes – primjer samo – a ja jedva nekog Golfa ili Passata?

Ali ti ne znaš možda da taj broj djece, taj broj kvadrata, taj broj duluma, to auto, ta velika vila u kojoj živi – možda je u njega srce prazno. On bi jedan platio svo bogatstvo svijeta da zaspi na vrijeme i da spava cijelu noć, ali ne može. Vrti one milione, biznis – nije li tako? Gdje je sreća? Sreća je ovdje. Nije sreća u novčaniku, na bankovnom računu.

Zadovoljstvo Allahovom odredbom

Vjernici, vjernice su sretni, jer sve što nas zadesi – šta mi kažemo? Nije me moglo, nije me moglo obići. A sve što me obiđe, elhamdulillah, iako sam ja želio, doživio sam, istiharu sam klanjao, noćni namaz davao, sadaku davao, Allahu, da mi se to desi. Ali nema. Dok Allah ne odredi. Kao što Allah odredio vas natjero da ovdje dođete, kao što je Allah odredio, pod navodnicima, natjero da ja ovdje dođem. Mi imamo volju, ali Allahovom odredbom i voljom mi se ovdje večeras družimo, govorimo o Allahu, o njegovom Poslaniku i o ljepotama naše vjere.

Mi smo počašćeni pravim putem, pa nema veće blagodati. Spominjem kako dunjalučke blagodati mogu zavarati čovjeka. Kako se čovjek može opustiti, pa to šejtan, prokleti, iskoristi. Redovito išao na namaz u džemat, redovito klanjao noćni namaz, redovito postio ponedjeljak i četvrtak, a odjednom sam sebe uloviš da to više ne radiš. Zašto? Pa druga firma, pa treća firma, pa jedna njiva, pa druga, pa dvije doline zlata dobio, a ti hoćeš i treću. I nema kraja. Kraj kad zemlja napuni oči, kad te spuste tvoja braća u kabur, i onda kažeš: i ja, i ja prvi, i ti – halalte na izrazu – koja sam ja bila budala. Što sam dopustio prokletom šejtanu i dunjaluku da me zavede. Jer od toga nemam koristi.

Dunjaluk i ibadet

Dunjaluk, da, školovanje, da, pozicije, da, firme, da. Ali kad namaz dođe, kad čuješ ezan, kako kaže – ashabi, promijenila mi se boja lica. Nema više priče. Znači, odjednom kao ukočeni postali. Znači, trk po abdest i u džemat klanjati. Jer Muezzin kad poziva, znači, ostavljaju se dunjalučki poslovi, obavlja se namaz, završi se. I u suri Džuma, vezano samo za ovaj džuma namaz, što Gospodar svjetova kaže? Kad klanjate, opet se razjistite. Opet hajte za nafakom. Nemojte spavati nikako. Radite dvije smjene, momci – dva posla. Meni je drago kad momci rade dva posla. Hoće da zarade, hoće da nešto steknu, hoće da budu neovisni.

Znači, vi ne stičemo dunjaluk da bi se pokazivali ili da bi uživali u smislu tjelesnih uživanja. Iako je to u halal okvirima dozvoljeno. Nego mi stičemo dunjaluk da bi bili neovisni o drugim ljudima. Kad si neovisan, imaš neovisnost, a onda, Boga mi, možeš i pomoći. A onda tamo kaže Allah: **وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ** (wa ta'āwanū 'alā al-birri wa-l-taqwā) – "Potpomažite se međusobno u onome što se zove dobročinstvo i bogobojaznost, a nemojte se potpomagati u neprijateljstvu i u grijehu." A šta je dobročinstvo? Kaže: "Nećete postići dobročinstvo sve dok ne podijelite ono što najviše volite." A šta čovjek najviše voli? Voli pare. Voli novce. Je li tako? Jeste. Jer Allah kaže da je tako, i onda i mi kažemo: jeste.

I onda, da li novci tebe posjeduju i mene ili mi posjeduju novce? Sve to utječe, braćo i sestre, na iman.

Znakovi i definicije imana

I naravno, opća definicija: kako ću znati da li imam imana i kako ću osjetiti slast imana? Naši imami, mudelisi, naše dajje često citiraju taj hadis: "Nećete osjetiti slast imana dok vam Allah i njegov Poslanik budu od svega draži." I od mojih roditelja, od moje supruge, od moje djece, i od moje unučadi, i od vas, i od cijelog dunjaluka. Je li tako? Vi ne znate. Ne znam ni ja. Ja se borim da mi Allah i Poslanik budu najdraži. Ali je li tako? Ne znam. Allah će mi suditi. Može mi Allah reći: "Ti si munafik bio. Jedno si pričao, drugo radio. Jedno si pričao jezikom, a srce tvoje potpuno drugo imalo: misao, planove, dunjalučke, ahiretske."

A šta ostane od ahireta? Hajmo, hajmo, šta ostane od dunjaluka? Ahiretske planove i strategiju razvijati. A od dunjaluka šta ostane? Evo, vi ćete vidjeti sreće, vi ćete vidjeti ponosa, vi ćete vidjeti snage kod ummeta – snage. Kaže Poslanik: "Bojim se za vas." Kad se, kaže, narodi na vas nagrnu kao što lešina, kao što onaj lešinari ili zvijeri na lešinu nagrnu. "Poslaniče, hoće li nas biti to malo?" "Neće, kaže, biće vas puno. Ali ćete biti poput morske pjene. Ući će vehn u vaše srce." U našem jeziku ima vehnuti – šta znači vehnuti? Polako se sušiti. Kaže vehn, vehn je voćka, arapska riječ. A oni nisu znali. Kaže: "Šta je to vehn?" Kaže: "To je ljubav prema dunjaluku i strah od smrti."

Strah od smrti i gaflet

Svi ćete vi umrijeti, samo ja neću. Znae kako? Čovjek ide na dženazu, gleda svojim očima, i ti njemu dersiš i vaziš – vjerujte, ja sam to doživio. Nakon deset, petnaest minuta, ljudi viceve krenu pričati. Znači, gleda svojim očima, umjesto da se ukoči od straha. Kaže: "Eto kabur, vidim svog rođaka, prijatelja, brata, džematliju spuštam." I da razmišljam o tebi, ljudski, rasijani srca – kako Kur'an kaže, gaflet ušao u um. Dobro, on umro, ali ja neću. Je li se tako? On teoretski zna da će umrijeti, ali on misli da će još tisuću godina živjeti. Tako se vjernik ne smije ponašati.

Pa kaže Poslanik, kaže: "Bojaćete se smrti, preziraćete smrt, a vidjećemo zašto. I zavoljećete dunjaluk." A što ljudi preziru smrt? Zar nije tamo bolje? Ja vas pitam kao vjernike, vjernice: zar nije tamo bolje? Je li bolje tamo, braćo? Recite mi, je li bolje tamo? Za koga je bolje? Pa ako vas ja pitam sada, bi li volio sad da nas Allah sve usmrti u ovom trenutku, jer volimo Allaha? Ko voli susret sa Allahom, i Allah voli s njim. Ili bi iskreno rekli: "Neka nas, efendija, još malo, napraviću ja još koji ibadet i dobro djelo. Neka mene još makar dvadeset godina."

Hajmo, hajde, nek ti srce da odgovor. Evo sad, u ovom trenutku, da ti Allah uzme dušu – ako ti kažeš da je tamo bolje i da je tamo dženet, i da više nema ni tuge, ni boli, ni smrti posle toga. Ali vidjećete, mi smo insani. Mi bi ipak rekli Gospodaru: "Ako može, nije to ništa čudno." Pa i vi znate sa Musom, alayhis-salam, kad je došao melek – znate o tome. Pa je Musa rekao: "Pa ako i poživim još koliko hiljada godina." Kaže opet. Pa

kaže: "Ako Allahova odredba, uzimaj." Je li? Što govori o našem stanju. Je li tako? Mi nismo melek, mi smo ljudi od krvi i mesa, i naravno, danas je strah od smrti.

A što ljudi inače ne vole smrt? Zato što ne znaju šta će biti s onom stranom. I šta je problem i najveći poraz zbog toga što sam ja ovo maloprije rekao – da ćemo sami sebe koriti. Što nismo bili bolji, što nismo bolje vrijeme koristili. Zato što smo gradili dunjalučke vile i kuće, a tamo ruševina. Ništa izgradili nismo. I zato je ljude strah umrijeti. I zato ljudi ne žele susret sa Allahom. Moja supruga, pa moja djeca, pa evo unučad, pa istom sam kuću napravio, pa de malo da uživam. Pa ja ću i doprinositi. Otiću ja u džemat, u džamiju, i podijeliti sadake, i pozivati na dobro. Ali daj, inšallah, koju godinu.

Naravno, blago onome kome Allah da dug život, a on ga provede u ibadetu i u hajru. Nije loše dugo živjeti. Ali neka nas Allah uzme kad je najbolje za nas. I to je jedna lijepa dova: Allahu, podari mi lijep završetak.

Kvaliteta ibadeta i samoomjena

E, zato kad pričamo o imanu i o kvaliteti, kvantitetu – ono što sam maloprije rekao – ja ne znam je li Allah zadovoljan s ovim što ja radim. Je li moj ovaj namaz sada koji sam klanjao uopće kabul? Na što sam ja mislio na namazu? Jesam bio skrušen? Jesam ispravno obavio ruku i sedždu? Haj, to je forma, ali u smislu suštinski, da li me taj namaz čini boljim ili se ja vraćam starim navikama griješenja? Nisam izliječio hased prema vama, mržnju – ogovaram vas, zavidim vas, zavidim vam. I tako dalje. Da li nas ibadeti odgajaju i da nas čine boljim ili – kad prođe Ramazan, evo ide – da molim Gospodara svjetova da ga dočekamo na najbolji način, da ga iskoristimo. Jesam isti i prije Ramazana i posle Ramazana?

Svako od vas mora svome srcu postaviti to pitanje. E, zato je važno govoriti o imanu. A ne podrazumijeva se. Ili ne daj Bože reći: "Ja ne mogu bolje." Ili ne daj Bože još reći: "I kakvih ima, ja sam sigurno dženetlija." E, to ti je šejtan prodro u tvoje misli. Ako ti tako kažeš, kakvih ima, pa ko će u dženet, ako ne ja. Lijepo je imati lijepo mišljenje o Allahu. I lijepo je imati mišljenje da je Allah milostiviji nego majka prema čedu. Ali možda je Allah prema svima vama milostiv i svima vama će oprostiti, samo meni neće. Je li ima Allah to pravo? To je to. Znači, nema opuštanja.

Ne uspoređujem se ni s kim, nego gledam koji su u moralu, ahlaku, dobru bolji od mene. Koji više uče Kur'an, koji više klanjaju namaz u džematu, koji više daju. E, hoću da Allah da...

Molba za Allahovu pomoć

E, ovdje je jako važno: bez Allahove pomoći ne možete ništa. Allahu, ja bih se mijenjao, ne znam kako. Ja bih bio bolji, ali ne znam kako. Ja, ja bih volio da ne činim haram, da ne ogovaram toliko, da ne gledam u haram, da ne slušam haram, da budem

čestitiji prema svojim roditeljima, bolji prema svojoj supruzi, bolji prema svojoj djeci. Ja bih volio da budem bolji prema svojoj braći u džematu, ali evo, evo – ja ne znam kako. I onda molite Allaha da nam, da vam, da nam pomogne da budemo bolji. Jer sve, sve se događa sa Allahovom odredbom, i mi ne bi bili vjernici muslimani, mi Bošnjaci, da Allah nije tako odredio. Allah nas je pogledao, pa nas je uputio. I zato hvala Allahu neizmjereno zato što smo muslimani.

Ali Allahu, pomози nam da sačuvamo svoju vjeru, da sačuvamo svoj iman. To je naš glavni zadatak. I pomози nam, Gospodaru, da ja taj emanet vjere, imana, na svoju djecu i na svoju unučad prenesem. I to nam je zadatak, da znate. Ne samo da mislim na sebe sebično, nego ja moram biti primjer svome sinu, svome unučetu, svome bratu, svome susjedu, komšiji, čak i nemuslimanima. Da nemuslimani poželeva da budu muslimani radi mog ahlaka, radi mog poštenja, radi mog odnosa prema njima. To sam govorio uvijek.

Aktivna pomoć i socijalna odgovornost

Ako u Gradačcu ovdje ima neki nemusliman, nemuslimanka, pogotovo stare osobe ovdje, kada je sada zima, snijeg i tako dalje – ma njima treba kucati na vrata svaka dva, tri dana, pitati: Treba li ti što? Evo, ne treba, ne treba nam njihovo ni hvala – ali doće, vjerujte. Nego hoćeš da pokažeš islam u praksi, a ne da: "Hajde, to će načelnik općine ili ne znam predsjednik mjesne zajednice, to će efendija riješiti." Nego ti znaš za svog komšiju, svog susjeda, makar bio nemusliman. Trčiš da mu izmetiš, da uradiš dobro. I ne tražiš nikakvu nadoknadu, čak ni hvala. Jer time stječeš veliki sevap, veliko dobro djelo i ljubav Allaha, jer paziš o njegovim robovima.

A vi dobro znate onaj na Sudnjem danu situaciju kad dođe, pa ti Gospodar svjetova kaže: "Ja sam bio gladan, ali nisi me nahranio." "Ja rabbi, ti si Gospodar svjetova, kako ti možeš biti gladan?" Pa kaže: "Bio je taj i taj rob moj, makar bio nemusliman – ta i ta neka baka u Gradačcu, u nekom selu tu, bila je gladna i žedna i promrzla, a ti, veliki musliman, nisi ni pomislio da odeš da pokucaš na vrata, da riješiš njenu potrebu i slučaj." Jer jedno je teorija, jedno je priča, to je sve lijepo. Ali posle ovoga, posle ovog predavanja, islam se dokazuje u praksi.

Tri elementa šehadeta

Tri su elementa šehadeta – je li tako? Izgovaramo jezikom, da – čvrsto vjerujemo srcem, da – ali ono što je najzahtjevnije, da to sve popratimo dobrim djelima. I kad niko od nas ne očekuje, nego ja sebi dokazujem da sam dostojan kelime šehadeta. Slijedim put sunneta Poslanika Muhammeda ﷺ. A kako se ponašao naš uzor milosvjetojima, Muhammed ﷺ? Čim nekoga nije vidio jedan dan u džematu, šta bi radio? Odmah bi se razbitivo. U nas ljudi umru i dženaza bude, prođe četrdeset dana i sve – mi pojma nemamo da je naš komšija umro. Pogotovo mi koji živimo u velikim gradovima i tako dalje.

Ma jedan dan ne vidiš svoga brata – odmah zoveš ga da vidiš gdje je. Da nije bolestan, da nije prehladen, da nije otputovao. Ti želiš, sa iskrenom namjerom, iz čistih pobuda, da znaš njegovo stanje, jer se brineš da mu se nešta nije dogodilo ili možda ima neku potrebu i čeka tvoju ljudsku pomoć. I zato ponavljam ovaj slučaj. Kaže Gospodar svjetova: "Bio sam gladan, žedan, bolestan i tako dalje, nisi me obišao." Pa kako, Gospodaru, ti si Gospodar svjetova, ali je bio taj i taj moj rob, a ti nisi mario. I vidite, kad sam počeo citirati ovaj hadis – kaže: "Nećete osjetiti, osjetiti slast imana dok vam Allah i Poslanik njegov ne budu draži od svega." Drugi ovaj uvjet kaže da ljude voliš samo radi Allaha.

Mrznja prema kufru i preziranje grijeha

Treći uslov za čuvanje imana jest da mrzish kufr i nevjerstvo nakon što te je Allah uputio na pravi put, baš kao što bi mrzio da te živog u vatru baci. To znači preziranje grijeha, preziranje harama, preziranje fesada i svake vrste nepravde u društvu, u džematu, u ulici, u umeti. Nije nam svejedno što našu braću ubijaju i ponižavaju u Gazi. Ne može nam biti svejedno da nemamo imana. Nije nam svejedno što je ummah razjedinjen, što nismo složni u džematu.

Nismo sretni zato što dva rođena brata ne razgovaraju radi imetka kojeg njihov otac nije podijelio na vrijeme. Ili dvojica prijatelja su se radi neke bezvezne teme dunjalučke posvađali, pa su se zamrzili. Zna se da šejtan upravo koristi takve situacije. Kada krene izborna kampanja, ti ćeš za ovog glasati, ja ću glasati za ovoga, i počnemo se prepirati. To je moj stav, a ti kažeš: "To je moj stav, ja sam u pravu." Nismo ni jedan u pravu.

Spriječavanje raspravljanja i čuvanje odnosa

Poslanik kaže: "Ko ras, napun, napusti raspravu, makar bio u pravu." Što nam poslanik obećava za takvo ponašanje? Džennet, ona središnja bašča. Samo si sebi postavljam pitanje: a jesam li ja Mirza takav? A jeste li vi takvi, ili vas emocije ovlađaju? Emocije su šejtanovo polje. Šta je emocija? Kad sržba proradi, kad ljutnja proradi, kad nezahvalnost proradi, kad gaflet i nemar uđu, tada šejtan to dozira i ne pušta te. Zaboraviš: "Pa to je moj brat, malo smo se raspravili." Ne, šejtan ne daje ti mira. Počneš govoriti: "Ali on ipak nije u pravu." I tada šejtan uhvati te u vrtlog.

Tada ideš drugom bratu i prepričavaš mu sve: "Ima onaj moj brat tamo, posle Jacije me zaustavi, pa smo krenuli, pa smo se malo ružno ponašali." A treći brat trebao bi da bude miržija, a ne sudac. Na kakvim sitnicama mi možemo pasti i prekinuti međusobne odnose, čime gubimo drugi uslov. Ako voliš brata i čovjeka samo rad Allaha, onda trebaš biti pravedan prema njemu. Kako kaže Muhamed sallallahu alejhi ve sellem: "Niko od vas neće biti pravi vjernik dok ne bude ljudima volio ono što voli sebi."

Čuvanje jezika i kovanje gibet

Postoji još jedan hadis koji trebamo često ponoviti: "Neće niko od vas biti vjernik dok drugi vjernici ne budu mirni od njegove ruke i od njegovog jezika." Ljude općenito, a vjernike pogotovo, možeš samo u svojim domovima spominjati – to je jako važno pravilo. Ponavljam, druge vjernike i vjernice samo u svojim domovima, kad oni nisu tu. Mi znamo šta je definicija gibeta. Kad spominješ ljude, oni nisu tu, a oni ne bi voljeli da ih uopće spominješ, pa čak i po dobru. A pogotovo kada govorimo ono što nije istina, jer poslanik kaže: "Još gibet učinio i dodatno si ih potvorio."

Braćo i sestre, na Sudnjem danu situacija će biti jako ozbiljna. Ovdje je još lako, ovih nekoliko dana, mjeseci, godina, koliko nam je odredno. Imamo šansu za popravni; tamo nemamo šansu za popravni. Trebate sebi stalno ponavljati za svaki dan života na ovom svijetu – 25. januara 2026. – da ću morati Gospodaru dati dželap za sve, za svih 24 sata. Što sam govorio, u šta sam gledao, šta sam pomislio, šta su moje ruke dohvaćale – za sve. I tako za cijeli život. Zato se kaže da će suđenje trajati 50.000 godina i da se nećemo pomaknuti s našega mjesta dok ne budemo odgovarali za blagodati: za imetak, za slobodno vrijeme, za znanje i za mladost.

Odgovornost mladih i primjer vjere

Ja sam jako sretan i Allahu zahvalan kad vidim da mladi ljudi se interesiraju za vjeru, da žive vjeru, da hoće u džemat, da žele prisustvovati halkama Kurana i sunneta, dersovima. Namaz mladih ljudi je višestruko vrijedniji nego nas koji smo malo zreliji, koji smo na izlaznim vratima. Zato naša omladina ne samo da trebaju razvijati vlastiti iman i raditi na imanu, nego da budu svojim vršnjacima, ako Bog da, primjer kako se uživa u vjeri. Živa vjera nije opterećenje, nego vjera je uživanje. Vjera je smisao, vjera je sreća, sigurnost. Vjera je dobro za oba svijeta.

Ali vjeru treba zaslužiti i trebamo zaslužiti da nam Allah sačuva vjeru. Kada čitate suru Ali Imran, postoji prekrasna dova: رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً (Rabbeina la tuzigh kulubana ba'da idh hadaytana wa hab lana min ladunka rahmah) — "Allahu, ne dopusti ti da naša srca skrenu s pravog puta nakon što si im na pravi put ukazao. Daj nam od svoje milosti." Pazite dove. Poslanik, milost svjetovima, će na Sudnjem danu dobiti zastavu zahvalnosti u desnicu. Kaže: "Ja se ne hvalim time, ali Allah će mi dati u desnicu zastavu zahvalnosti. Moja desnica će prva o halku udariti tamo dženetskih vrata." Čak se i poslanik boji kako će dati dževap, ali kaže: "I ja ću na osnovu Allahove milosti ući u dženet."

Čuvanje imana kroz du'u i izdržljivost

Kada imamo takve situacije, trebamo se opustiti i trebamo se smatrati dženetlijama. Ako Bog da, uz Allahovu milost i pomoć, mi idemo ka dženetu. Ali trebamo se prisjećati kuranskog ajeta kojeg je poslanik učio: "Allahu, ne dopusti našim srcima da skrenu s

pravog puta, puta Kurana i sunneta, nakon što si nam na pravi put ukazao. Od tebe molimo milost, jer ti si onaj koji milostiv." Trebamo moliti: "Allahu, učvrsti moje srce na putu islama." Poslanik nas uči kroz svoje dove primjere kako ta veza, nakon ibadeta, nakon farzova i sunneta, treba biti trajna i stalno je trebamo osvježavati.

Kad mislimo, trebamo misliti o gospodaru svjetova i kako se poboljšati. Kada govorimo, trebamo spominjati gospodara svjetova. U hadisima se kaže da ti je jezik stalno vlažan od spominjanja gospodara svjetova, od zahvaljivanja Allahu. Poslanik nas uči kada učinimo, kada klanjamo. Namaz je u njegovo prvo vrijeme Allahu najdraže djelo. Kada predaš selam, opet moliš od Allaha pomoć da ti pomogne, da ga zikriš, da mu zahvaljuješ i da mu ibadet kako treba činiš: **اللَّهُمَّ إِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ** (**Allahumma** inni ala zikrika wa shukrika wa husni ibadatik) — "Allahu, ja sam na tvome spominjanju, zahvalnosti i lijepom ibadetanju." Stalno si u tom procesu jačanja i čuvanja svojega imana.

Odgovornost u poslu i primjena imana

Svoje dunjalučke poslove trebas odgovorno obavljati. Primjer: kad ideš na razgovor, dogovor ili kad nešto obećaš i druga strana, ne daj Bože, izostane sa svojom odgovornošću, ali ti kao vjernik i vjernica ne smješ biti tako. Moraš doći na vrijeme i moraš odraditi dio svoga ugovora, ono što si obećao drugima. To je ono što sam malo prije rekao – to je vjera, to je iman u praksi.

Muhamed sallallahu alejhi ve sellem kaže da iman nije zadano stanje. Nisam se ja sa ovom količinom i kvalitetom, koju se iskreno nadam da posjedujem, rodio – nego je to stečeno Allahovom odredbom i milošću. Ali isto tako, kao što sam ga stekao, mogu ga izgubiti. Muhamed sallallahu alejhi ve sellem kaže: "Iman se haba kao što se haba odjeća kada se dugo nosi. Nije nova nakon deset godina." Ili kaže: "Kao što željezo hrđa kad na njega dolazi voda – hrđa i vaša srca hrđaju, a srce je središte imana."

Osvježavanje imana Kuranom

Poslaniče, kako da osvježavamo svoj iman? Kaže: "Puno se sjećajte smrti i puno učite Kuran." Učenje Kurana samo po sebi nije farz, ali jest pritvrđeni sunet i to je naše imansko gorivo. Učenjem Kurana osvježavamo iman i jačamo ga. Osman radijallahu anhu kaže: "Da su vaša srca čista i zdrava, ne bi se mogla zasititi učenja Kurana."

Brate i sestre, trebas biti sebi najbolji kritičar i savjetnik. Postavi sebi pitanje: koliko držiš mobitel u rukama, a koliko Kuran? Koliko vremena provedoš pred TV ekranima gledajući utakmice, serije, bilo kakve emisije, pa čak i informativne? Koliko vremena provedoš na mobitelu, a koliko doista s Kuranom u rukama? Samo gledanje u Kuran je ibadet. Samo čitanje je ibadet. Ali ono što se od nas u današnjem vaktu očekuje – i zato imamo mogućnosti – jest da ga čitamo s razumijevanjem, kao da se nama Allah obraća, kao da su nama upućene direktno i prvi puta te kuranske objave.

Koliko srcem razumijem, a onda – što je najvažnije i najteže – koliko ga u praksi primjenjujem? To su pitanja za moje srce. Iskreno, iskreno moram sebi postaviti i doći do odgovora. Može li biti bolje? Mogu li više? Ovih svojih 50 godina života gdje sam sve griješio – jesam mogao izbjeći te hareme, sitne grijehe, propuste, nemar, gaflet? Ne govorim o stanjima srca: ljubomora, zavist, gibel. Moglo je biti bolje?

Strateške odluke i međusobna ljubav

Svi ćemo na kraju života reći: "Pa moglo je bolje." Vas molim, kao vaš brat u vjeri, od večeras – Ramazan nam ide, ako Bog da, malo više od tri nedjelje do Ramazana – da donesemo neke odluke ahiretske, strateške, da radimo na svojem imanu, da radimo na međusobnim odnosima. Samo međusobna ljubav i poštovanje nas može u ovom dunjaluku sačuvati. Vi dobro znate, i mi iz Gradašca i općenito Bošnjaci od '92. do '95., da su nam radile u glavi, da je bilo predviđeno da mi biološki nestanemo. Allah nam je dao još jednu šansu. To omladina naša mora znati. Mi se nemamo čega stidjeti. Mi nismo imali ni logore, ni masovna silovanja, ni zločine, niti smo rušili crkve. Hvala Allahu – elhamdulillah.

To je naš bonus. To je naš kredit za dunjaluk, a za ahiret pogotovo. Ali šejtan ne spava. Ljudi koji mrze islam i muslimane ne spavaju. Oni prave strategije. I ako zaspimo, ne samo što ćemo stradati, nego ćemo biti odgovorni na ahiretu zato što smo zaspali – jer je bolest ušla u naša srca, pa nam je postao dunjaluk prioritet.

Bitka na Hendeku – primjer iz Sirata

U kontekstu ovoga, fantastičan je primjer iz života Muhameda sallallahu alejhi ve sellem. Bitka na Hendeku. Okupila se koalicija arapskih ratnika, mušrika, neviđena do tad, željnih da uđu u Medinu. Medinu brani nešto manje od 3.000 – jer su munafici i 300 s njima nije poslanik ni brojio. Biografi kažu da je bilo 2.700. 10.000 naoružanih do zuba vojnika prijeti, psuje preko Hendeka. Viče: "Sad ćemo ući, sve ćemo vas pobiti, žene ćemo vam silovati, djecu u roblje odvesti." Znate koji je to strah?

Allah kaže u suri Ahzab: "Kad vam je duša do Krkljana došla." To su ashabi. Za njih kaže Allah da su najbolja generacija koja se ikada pojavila. Duša im je od straha do tu došla. Allah kaže: "Kad ste o Allahu svašta pomišljali." Ashab su mogli pitati: "Čuj, ashabi, pa svašta o Allahu pomišljali." Tolika je muka, toliki je zor bio – ni život ni smrt. Neprijatelj im preti sa 10 metara da će te pobiti, da će silovati supruge, majke, sestre, a ti si nemoćan. Tri puta manji broj.

Šta poslanik kaže? "Ja rabbi, ne bojim se ja ovo za ovog stanja." Poslaniče, kako? Zar može biti gore stanje? Kaže: "Ne bojim se ja to za vas. Ja se bojim da se vama dunjaluk ne otvori, pa da se krenete takmičiti u dunjaluku, pa da ne propadnete kao što su propali oni prije vas."

Bratska ljubav bez dunjalučkih interesa

Šta nam poslanik poručuje? Naše veze bratske, prijateljske ne smiju biti zasnovane na dunjalučkim interesima. Trebas tjerati sebe da voliš brata u ime Allaha, a ne zato što ima neke koristi od njega. I tako jedni prema drugima. Tvoj uspjeh mora biti moj uspjeh – vallahi. Uspjeh tvoga djeteta mora biti moj uspjeh. A ne da propitujem: "A kako će? Kako? Malo je to podmitio, on je to varao?" To nije – ne daj Allah – ako ja u nečije nijete zadirem i propitujem nečiji uspjeh, tada nisam vjernik, nisam čovjek. Trebam se radujem tvome uspjehu.

Tvoj uspjeh je uspjeh džemata, uspjeh ummeta, moj uspjeh. Jer znam da ćeš ti, kao osoba koja se boji Allaha, pritrčati meni u pomoć ako mi ljudska pomoć bude potrebna. I zato poslanik kaže: "Ne bojim se ja iskušenja." Allah govori na više mjesta o iskušenjima: "Mislite li da ćete ući u dženet a da ne budete iskušavani kao što su iskušavani oni prije vas, generacije vaših djedova, pradjedova, generacije poslanika i njihovih sledbenika? Njih su satirale neimaština, siromaštvo i bolesti. Toliko su od nevjernika bili uznemiravani, od nemuslimana, da bi čak i vjernici, pa čak i poslanik s njima rekli: 'Kad će više ta Allahova pomoć? Kad će više ta pobjeda?'" Allah završava taj ajet: "Doista je Allahova pobjeda blizu."

Ravnotežu u životu i završna du'a

E to je to. To je naš glavni zadatak, filozofija života – da uz Allahovu pomoć napravimo ravnotežu. Trebamo biti unutar one dove: رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (Rabbena atina fi dunya hasanatan wa fi al-akhirah hasanatan wa qinah adhab an-nar) — "Allahu, daj mi svu ljepotu, svo dobro na ovom svijetu, ali daj mi i na onom svijetu i zaštitu od džehenemske vatre."

Kad je konačni uspjeh – kad gospodar svjetova kaže: "Oprošteno ti je, uđi mojom milošću i selamom u dženet" – to je vrhunac. Ali do toga je dug put. Molim gospodara svjetova da nam bude na pomoći na tom putu, ako Bog da. Imamo svi šansu, braćo i sestre. Počašćeni smo Kuranom i sunnetom. Što smo sledbenici Muhameda sallallahu alejhi ve sellem – veće blagodati nema. Kaže: "Ako vi brojite Allahove blagodati, ne možete ih nabrojati." Kako poslanik kaže u hadisu: "Ako se jutros – ovo je nedelja, 25. januara 2026., ponavljam datum da ostane u sjećanje – budeš zdrav, siguran u svojem gradu i samo za ovaj dan imaš šta jesti i piti," kaže poslanik ovako: "Kao da ti je dunjaluk ovako dan."

Budimo zahvalni. Nezahvalnost je od šejtana. Ako hoćemo da produžimo i sačuvamo svoje blagodati, trebamo zahvaljivati gospodaru svetova. Kaže: "Zašto bi vas Allah kažnjavao ako mu budete zahvalni?"

Molitve i pojačanje svjesnosti

Ja molim Gospodara svjetova da nam ojača zahvalnost, svijest o Gospodaru svjetova i ponos i iman, da nam uljepša i da sebi postavi dodatne vrijednosti i zadatke. Ovo je, braćo i sestre, jako važno. Sve što prenosim trebate shvatiti kao poziv na akciju — na povećanje vlastitih napora u vršenju dobrih djela.

Priprema za Ramazan — konkretni primjeri

Ide Ramazan. Do sada sam učio jednu hatmu Qur'ana. Želim u ovaj Ramazan da učim tri hatme. Do sada sam dva ili tri puta organizirao iftar. Sada želim da organizujem četiri, pet puta i tako dalje. Toliko sadake povećaj, toliko zikra povećaj, toliko obilazaka bolesnih i potrebitih povećaj, brate i sestro. Sebi tako gradiš ahiretsku kuću, ahiretske dvorce. Jer svi ćemo na kraju reći: "Mogao sam više." Je li moglo više? Jesam li u pravu? Vidim da svi mrdate glavama. Pa hajde, evo da radimo na sebi.

Ključ — Allahovo zadovoljstvo

Samo molite Allaha da vam pomogne. Imaš jedan cilj — Allahovo zadovoljstvo. To je moj cilj. Moj Gospodar da bude sa mnom zadovoljan. Hoće li ljudi biti zadovoljni? Više manje. Ali kako se kaže, mi volimo imami govoriti i modernici: "Kad Allaha staviš na prvo mjesto, sve ostalo dođe na svoje mjesto. Sve ostalo dođe na svoje mjesto." Pa se ponavljamo i zaključujemo: "Allah i Poslanika Muhammada ﷺ volim više od svega. Prvo mjesto — volim vas samo radi Allaha i mrzim širk, kufr, nifak i svaki haram." Je li tako? Kao što bi mrzio da me živoga bace u Džehenem — to će biti ako pustim to u svoj život. Šta će biti na sudnjem danu? Džehenem. Da nas Allah zaštiti i sačuva.

Zaključak i zahvala

Želim vam svako dobro. Vidim da niko ne izlazi. Ja bih mogao pričati do sabaha ovako, ali ja uvažavam vaše vrijeme i ostavljam doista vremena za vaša pitanja, doista za konstatacije i prijedloge vezano za temu. Je li tako? Možete možda potaknuti još pet, deset minuta moga dersi ili vezano za stanje muslimana, recimo u Hrvatskoj i tako dalje, ako nekoga slučajno zanima. Ali eto, da uvažavamo i vaše slobodno vrijeme. Da vas Allah nagradi što ste došli u tolikom broju. Lijepo vas je vidjeti. Da Allah bude zadovoljan sa svima nama. Selam alejkum.

Qur'an 5:2 (wa ta'āwanū 'alā al-birri wa-l-taqwā)

Qur'an 3:8 (Rabbeina la tuzigh kulubana ba'da idh hadaytana wa hab lana min ladunka rahmah)

Qur'an 33:10 (kada došla duša do Krkljana)

Qur'an 2:201 (Rabbena atina fi dunya hasanatan wa fi al-akhirah hasanatan wa qinah adhab an-nar)

Hadis o slasti imana: 'Nećete osjetiti slast imana dok vam Allah i njegov Poslanik budu od svega draži'

Hadis o ahiretu kao preokupaciji: 'Onaj kome ahiret bude preokupacija, Allah će mu dati smirenost u srce'

Hadis o dunjaluku kao preokupaciji: 'Ako dunjaluk bude preokupacija, Allah će ti dati škrtošću između očiju'

Hadis o propuštenom namazu: 'Kao da si izgubio porodicu i imetak, samo radi jednog namaza'

Hadis o redovitom namazu u džematu: 'Koga vidite da redovno čuva namaz u džematu, vi mu posvjedočite iman'

Hadis o ljubavi prema Allahu i Poslanikou: 'Niko od vas neće biti pravi vjernik dok ne voli brata kao sebe'

Hadis o imanetima Allaha: 'Kada dođe sabah — ako si zdravu, siguran i imaš šta jesti i piti, kao da ti je dunjaluk dan'

Hadis o trojičnom neprijateljstvu: 'Ko ras, napun, napusti raspravu, makar bio u pravu — džennet'

Hadis o svjedočenju brata: 'Neće niko od vas biti vjernik dok drugi vjernici ne budu mirni od njegove ruke i jezika'

Hadis o hrđanju srca: 'Iman se haba kao odjeća kada se dugo nosi; nije nova nakon deset godina. Kao što željezo hrđa kada na njega dolazi voda — hrđa i vaša srca'

#Iman i vjerski razvoj #Čuvanje imana kroz praksu #Namaz u džematu #Gaflet (nemar) i grijeh

#Dunjaluk i ahiret — ravnoteža #Jezik i gibeta #Uticaj šejtana na vjernike

#Međusobna bratska ljubav #Kuran i Sunnet #Priprema za Ramazan